

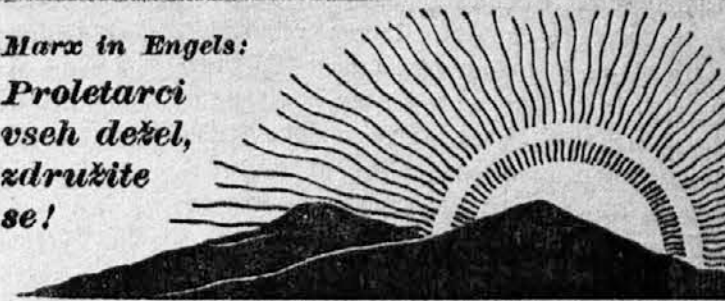
RDEČI PRAPOR

Prvi. list. Knjižnica Ljubljana

GLASILO KOMUNISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Izhaja vsako sredo in soboto. — Uredništvo in uprava lista je v Ljubljani, Krekov trg št. 10. — „RDEČI PRAPOR“ veča v Jugoslaviji mesečno 8 K; v zasadenem ozemlju (Primorju) šestletno 8 K; v Nemški Avstriji, Češkoslovaški, Madžarski in Nemški četletno 36 Jgal. K; v Ameriki polletno 1 dolar. — Oglasi se računajo enostopno za milimeter po 1 K.

Mars in Engels:
Proletarci vseh dežel, združite se!



Občinske volitve v Srbiji.

Rdeči Belgrad.

Konečni rezultati občinskih volitev v Srbiji bodo objavljeni še-le v začetku prihodnjega tedna in še-le tedaj nam bo mogoče podati točno sliko volilnega boja in njegovih uspehov. Za sedaj lahko naglasimo, da je Komunistična Stranka, proti kateri so nastopile vse meščanske in malomeščanske sile, izšla iz občinskih volitev z nepričakovanimi uspehi. Skoro vsa prometna, industrijska, gospodarska, upravna in prometna središča, skoro vsa mesta, ki imajo sploh kakšen viden politični in gospodarski pomen, so padla v naše roke. Dejstvo je tudi, da je množica revnega in zatiranega ljudstva na kmetih glasovala za komuniste. Ogromni napredek komunistične misli v Srbiji postane vidna stvar, če pomislimo, da prej niti ena občina ni bila v proletarskih rokah. Prvikrat je proletarijat izvojeval celo vrsto občin in sicer skoro vse najvažnejše.

Komunistična Stranka ni šla v volilni boj z blestečimi obljubami, kakor je to v navadi pri meščanskih strankah in tudi pri »socijal-demokrati«, temveč je jasno in povsod povedala širokim delavnim masam, da končna rešitev proletarijata ni v izvojevanju meščanskih upravnih institucij, kakor so občine in parlament, temveč v popolni zmagi komunizma nad kapitalizmom, v osvoboditvi celokupne javne oblasti, v diktaturi proletarijata. Navzlic tej svoji iskrenosti je dosegla stranka sijajne uspehe, ki so konsternirali buržoazijo in njene hlapce.

Na čelu komunističnih občin je rdeči Beograd. Razen že zadnjih omenjenih mest so komunisti dobili večino še v Djakovici in Čukarici. Nadalje je naša stranka dobila večino v vseh onih kmečkih občinah, kjer je sploh postavila svojo kandidatno listo.

Komunizem nezadržno koraka naprej. Iz mest, od industrijskega delavstva prehaja že med najširše zatirane sloje na kmete. Njegova pot je dolga in težavna, ali ravna in jasna. Konečna zmaga je neizbežna. Zato pa na delo z energijo, vztrajnostjo, disciplino in z vso vnemo za veliko stvar proletarske osvoboditve!

L. K.

Bližnje in daljne naloge Komunistične Stranke na Slovenskem.

II.

Pereča naloga, ki jo mora reševati slovenski proletarijat v današnji situaciji, je torej široko zasnovana organizacija komunistične stranke, ki mora predvarno in odločno, dosledno in brez omahovanja na levo ali desno voditi nemiroljiv politični boj proletarijata, večine delavnega ljudstva v Sloveniji. Četudi je naša buržoazija mlada in nesposobna, malomeščanska in razredno nezavedna, jo more proletarijat premagati samo potom dolgotrajne, vztrajne, požrtvovalne borbe, borbe na življenje in smrt, borbe, ki zahteva samozatajevanje, železno disciplino, nevpogljivo voljo, enodušnost, solidarnost, vztrajnost.

Mi smo dediči socijalne demokracije — ker karkoli je bilo poštenega in zavednega proletarijata je prešlo ali prihaja k nam, medtem ko je malomeščanstvo ostalo pri socijalpatrijotih — toda dedščina je strašno zanemarjena. Že vojna sama po sebi je delavno ljudstvo, proletarijat zelo korumpirala in etično pokvarila. Demagoštvo, oportunitizem, korupcija in podkupljevanja so metode, s katerimi so operirali socijalpatrijotični voditelji v zadnjih dveh letih — in tako dostojno nadaljevali medvojno vzgojno delo proletarijata. Potrebovali bi pero sođr. Cankarja, ki je dal nesmrtno sliko treh razredov na Slovenskem in njihovega tragikomničnega razrednega boja, pa da bi pravilno označil

zlobno, cinično, hinavsko delovanje in nehanje za »narodni« blagor socijalpatrijotov na Slovenskem.

In mi smo lahko ponosni, da je večina naših zaupnikov oni biser, ki se je ohranil v splošnem blatu korupcije in ki dela požrtvovalno, solidarno, z neupogljivo voljo in disciplino za veliko delo osvoboditve svojega razreda. Oni tvorijo jedro naše stranke. Njih visoka proletarska morala nam dokazuje, da dozorevajo med delavnim ljudstvom vse lastnosti, ki jih potrebuje plemeniti razred, pozvan za predhodnika v osvobodilnem boju delavnega naroda.

Zadnji štrajk je posebno v tem oziru ena največjih izkušenj ne samo za proletarijat, temveč tudi za najširše mase naroda. On je bil posebno v tem oziru preizkuševalni ogenj, v katerem je zgorelo vse, kar ni od čistega bronu. — Socijalpatrijoti so v štrajku in po štrajku pokazali ravno tako kot vse ostalo malomeščanstvo, narodni in klerikalni »socijalisti«, vso svojo moralčno in etično nizkoto: malodušnost, omahovanje, pasjopohlevnost in suženjsko naslado nad preganjanjem in trpljenjem svojih razrednih bratov. Pa kar je za njihovo moralo najznačilnejše: oni so prihrumeli kot hijene, da žanjejo na grobovih in izkoristijo preganjanje in trpljenje komunistično zavednega proletarijata za svoje sebične politične namene. Komunistični proletarijat, ki je v zadnjem štrajku pokazal lastnosti plemenitega razreda: samozatajevanje, disciplino, solidarnost in požrtvovalnost, ne bo nikoli pozabil nizkega postopanja teh političnih hijen.

Vprašamo se, kako bomo ohranili in ojačali disciplino revolucionarne komunistične stranke. Disciplino krepi in ohrani v prvi vrsti spoznanje in zavednost razrednih interesov in velike misije, ki jo nalaga zgodovina proletarski predhodnici v revolucionarnem času, dalje vdanost revoluciji, samozatajevanje, samopožrtvovanje in junaštvo. Kdor nima teh lastnosti, ne spada v predhodnico revolucionarnega proletarijata; te lastnosti so predpogoj bojne discipline, brez katere proletarijat ne more izpolniti svoje zgodovinske naloge.

Drugi predpogoj zdravega strankinega življenja je kontrola strankine discipline. To kontrolo morajo izvršiti proletarske, pa tudi ostale delavne mase na ta način, da je stranka ozko vezana, takorekoč spojena z širokimi masami delavnega naroda, tako da se prepriča delavni narod na podlagi izkušenj o pravilnosti političnega vodstva, politične strategije in taktike. Primeri: Bojkot takozvanega narodnega predstavnitstva, ki ga izvaja dosledno naša stranka, je bil enemu delu proletarijata in širokim masam v početku nerazumljiv. Ali so mase na podlagi bridkih izkušenj uvidele, da je bila taktika naše stranke v tem pogledu dalekovidna in edino pravilna. Štrajki komunističnega delavstva so bili še nedavno nerazumljivi širokim narodnim masam; danes bridka izkušnja goni celo malomeščanstvo in uradnike k spoznanju, da se morejo rešiti bremena, ki ga vali buržoazija na tilnik, ki se najlažje upogne, edino potom bojne enotne organizacije.

Vsi ti predpogoji se ne morejo doseči čez noč. Oni se porajajo potom dolgotrajnega, neumnega dela, potom težkih izkušenj. Pravilna, revolucionarna teorija, ki ni dogmatična, temveč v neposredni ozki zvezi s prakso revolucionarnega gibanja, pospešuje in olajšava razvoj teh neobhodnih predpogojev. (Dalje prihodnjic.)

Sodrugom, sodružicam!

Mesec se bliža h koncu. Pri tej priliki naj se vpraša vsakdo: 1. Ali imam že plačano naročnino za »RDEČI PRAPOR«? Ako ne, tedaj naj se posluži poslane poštne položnice. 2. Ali sem že pridobil enega ali še več novih naročnikov na »RDEČI PRAPOR«? Čim več nas bo, tem prej bo izhajal »RDEČI PRAPOR« po tretkrat na teden.

Odrto pismo

gosp. ministru narodnega zdravja in zdravstvenemu odseku pokrajinske vlade v Ljubljani.

G. Minister!

Že šest tednov imamo v Trbovljah legar! Razumete li gospod minister, kaj je to? V največjem premogovniku Jugoslavije razsaja epidemija, ki zahteva dan na dan več žrtev. Občinska izolirnica je prenapolnjena, okužencev je vsak dan več in v bolnicah nikakega prostora. Bolniki morajo ostati v domači oskrbi. Cela družina spi z okužencem vred v mali sobi 16 m² ploskovine in enim oknom. Pomislite, gospod minister: ali je mogoče v tej mali poleg vsega še s pohljstvom prenapolnjeni sobi oskrbovati bolnika ali celo več? Zdravi morajo z okuženimi bivati v eni sobi, da celo v eni postelji, dostikrat ne samo eden, trije in več družinskih članov spi skupaj. Premislite, gospod minister, kake posledice to lahko ima! Verujete li v bedo trboveljskega proletarijata? Ste — li podučeni, v kaki nevarnosti se nahajajo rudarji? Ne, ne, Vi nam ne boste verjeli.

In kadar da naše delavstvo duška svojemu ogorčenju nad prokletim izrabljanjem in seže v teh peklienskih mukah po zadnjem orožju, ki mu služi v bran — — — po stavki, — — — tedaj gre glas liki blisku po Jugoslaviji: »Država je v nevarnosti, puške nad prekucuhe!« Država ojači orožništvo, pošlje detektive in vojaštvo gre s strojniciami v Cefechtsmārachu» v Trbovlje nad rudarje, ki liki krtom rijejo pod zemljo in spravljajo na dan bogastva. Ne moremo pozabiti pohoda vojaštva v Trbovlje, ki so ga gledali delavci z solzami v očeh, z žalostjo v srcu ...

Globoko pod zemljo delajo naši rudarji, umazani, strgani in lačni; pri velikanski vročini; dostikrat pri dušljivih plinih in nezadostni ventilaciji, v rovih brez higijeničnih in varnostnih naprav gledajo vsak trenotek smrti in obraz; potni in žejni pijejo v rovu slabo pitno vodo, ki se pretaka po umazanih cevih. Tu je iskati izvor epidemije!

Pa Vi to veste, gospod minister? --- V nešteti zborovanjih, resolucijah in deputacijah je delavstvo opozarjalo na večno nevarnost, da izbruhne epidemija. Vlada in Trboveljska družba sta sedeli na ušesih. »Nimamo pare« se je vedno zatrjevalo. Menda tudi sedaj nimate pare, da bi poslali v Trboveljski revir zdravnike s šolanim strežniškim osebjem in postavili potrebne izolirnice, da se uduši epidemija. Rešite tu vprašanje!

Gospod minister! Zahtevamo v interesu zdravstva, da ministristvo narodnega zdravja in zdravstveni odsek pokrajinske vlade pošlje takoj posebno komisijo v Trbovlje, da pregleda vodovode, kanalizacijo, potoke, ceste, kopalnice, bolnišnice, osobito pa rudniška stanovanja. Zahtevamo, da nastavi deželna vlada stalne organe, ki bodo vsak čas nadzirali gorenje objekte; le tako bo mogoče priti v okom stalni nevarnosti epidemije, ki zna opustošiti cel premogovni revir.

Ukrenite potrebne korake, gospod minister, da ne bo prepozno!

Eden, ki mu ni vse eno.

Hrvaško delavstvo za red v strokovnih organizacijah.

Že zadnjič smo nakratko poročali o strokovni konferenci, ki se je vršila 18. in 19. avgusta v Zagrebu. Na tej konferenci se je enodušno obsodilo protidelavsko postopanje Brudnjaka, Bornemisse in drugih Ovcaričkov (med te spadajo tudi gotovi Mihati Čobali in njemu podobni Mihevc), ki so razbili že celo vrsto strokovnih organizacij in bi hoteli

uničiti še to, kar si je delavstvo s težko muko in z ogromnimi žrtvami sezidalo tekom let in let.

Ta konferenca, kjer so bile zastopane vse stroke, je prinesla deklaracijo, ki je izšla v celoti v 16. št. »Novega Svijeta«. Mi radi pomanjkanja prostora prinašamo samo njen drugi del, ki se glasi:

»Konferenca sklene:

1. Držeč se zgornjega tolmačenja, bo Pokrajinski Strokovni Svet v Zagrebu deloval v duhu »Solucije« za najpopolnejše centralistično ujedinjenje vseh strokovnih organizacij;

2. Do tedaj bodo krajevne strokovne organizacije na Hrvaškem in v Slavoniji redno obračunavale, kakor doslej, svojim strokovnim centralam v Zagrebu, te pa bodo obračunavale odnosni del kvote Pokrajinskemu Del. Strok. Svetu v Zagrebu.

3. Zraven Pokr. Strok. Sveta v Zagrebu bo takoj začel z delom tudi lokalni sindikalni svet, zato da bi se Pokr. Del. Strok. Svet mogel popolnoma posvetiti svoji nalogi.

4. Pokr. Del. Strok. Svet sestavlja 7 članov iz Zagreba in člani Centr. Del. Strok. Sveta v pokrajini. Izvrševalni odbor tvorijo člani s stalnim bivališčem v Zagrebu.

5. Glede onih članov Centr. Del. Strok. Sveta, ki so s svojim dosedanjim delovanjem sabotirali akcije centralističnega ujedinjenja po sklepih »Solucije« in spravili v tako žalosten položaj pokraj. gibanje prepušča Pokr. Del. Strok. Svet. odločitev Centr. Del. Strok. Svetu, a dotedaj jih smatra za svoje pasivne člane.

Bogdan Krekič, Živko Cvijić, Blaž Dianić, Janko Cerin, Čulibrković, M. Petrinc, Paja Ludvig, Štivan, Slavko Meštović, T. Glavač, Vladko Juranić, Dragutin Jalšić, Mijo Mlinarić, Gjorgje Davidović, Franjo Dečman, Milan Pogačić, Franjo Petrinec, Josip Večkovec, Stjepan Pongrančič, Zlatko Lamot, Marija Wolf, Ernest Posavec, Jov. Jot. Pavlović, Marko Prebeg, Ludvig Osrečki, Valent Premužič, Rudolf Kelemenčić, Simon Vidliček, Dragutin Šušterić, Gjuro Wolf, Leopold Wolfart, Mihajel Štruci, Andrija Resnik, Tomo Putanac, Ignac Schumacher, Julio Murgić, Dušan Palandžić, D. Šešlek, Žarko Tabaković, Franjo Vodošek, Sima Marković, Slavko Kaurić, Pavle Pavlović.

Deklaracija je bila sprejeta z vsemi proti 1 glasu (Pfeiffer).

Nato se je izvolil novi odbor Pokrajinske Strokovne Sveta in sicer sledeči sodrug: Wolf, (kovinarji), Mlinarić (stavbinski del.), Štruci (živil del.), Volfard (natakarji), Knievald (privat. uslužbenci), Večkovec (usnarji), Glavač (tekstilni del.), Filipančić (tiskarji), Palandžić (transport. in promet. delavci).

Dogodki v Dugi Resi pri Karlovcu.

Sodrug iz Duge Rese pri Karlovcu nam javljajo;

Pri nas je pred desetimi tedni izbruhnil splošni štrajk 750 delavcev in delavk, zaposlenih v tukajšnji predilnici, ki je last inozemske akcijske družbe, v kateri kraljujejo razni Schwarzbach, Hlaše, Kostrice itd. Prej je znašala tedenska plača na osebo 40 do 70 kron za navadnega delavca, tkalci in profinjisti pa so imeli do 150 K na teden. Dobivali so še 8 kil moke, 1 kilo fižola in 1 kilo ječmenove kaše na mesec za delavno osebo in nekaj malenkosti za člane družine ter stanovanje (1 kuhinjo in 1 sobo na družino) in luč prosto. Delavstvo je zahtevalo 100% povišanje. Ravnateljstvo sploh ni dalo odgovora. Ko je potekel rok za odgovor, so šli delavci sami v tovarno, da zvedo odgovor. Odgovorilo se jim je, da se jim ne more dovoliti nobenega povišanja. Nato je izbruhnila stavka.

»Posredoval« je kotarski predstojnik Banjanin, ki je vlekel s fabrikanti in bil menda zato mastno plačan. Hoteli so odpustiti po-

lovico delavcev, posebno pa voditelje. Omeniti moramo, da je velik del delavcev Slovencev. Po pretoku petih tednov je zapovedala kotarska oblast, da mora 36 družin v 36ih urah iz stanovanj. Ljudje seveda niso mogli brez denarja na ulico. Nato je prišel kotarski pristav iz Karlovca v Dugo Reso, poklical 8 delavcev v občino in jih vprašal, kakaj se teh 36 družin noče izseliti. Delavci so odgovorili: »Najdite nam stanovanja v Karlovcu ali drugje, kar tako na ulico ne moremo.« Takoj so orožniki zvezali štiri izmed njih in jih odpeljali v zapor v Karlovec. Ti štirje so: Franc Vouško, Slavko Petajnek, Alojz Petajnek in Anton Matešič. Ko je za to zvedel strokovni (sindikalni) svet v Karlovcu, je šla deputacija na kotarsko oblast zahtevati, da se imenovani štirje sodrugi takoj izpuste, če ne, se proglasi generalni štrajk v Karlovcu in v Zagrebu. Res so bili sodrugi dan ob 10. uri izpuščeni. Ker pa je tovarna vplivala na kotarsko oblastniško, da naj jih ne puščaj v Dugo Reso, ker so drugi delavci voljni delati, ako jih ne bi ti »voditelji« »hujskali«, so bili imenovani sodrugi 8 dni internirani v Karlovcu. In res je nastopilo delo 35 stavkovezov (večina Slovencev) od 750 delavcev. V Dugi Resi vlada beda v najvišji meri. Dosedaj je štrajkujoče podpiralo delavstvo iz Zagreba in Karlovca. Prosijo se tudi sodrugi iz Slovenije, da pošljejo kake podpore na: Sindikalno viječe, Karlovac (hotel Central) (za stavkajoče v Dugi Resi), ako jim je to mogoče.

Ako predilnica ne sprejme minimalnih delavskih pogojev, izbruhne na celem Hrvaškem splošna solidarna stavka.

Sodrug, sodružice! Pridobivajte nove naročnike!

Sovjetska Rusija je nepremagljiva.

Lucien Deslinieres, ki biva v Rusiji, poroča o stanju sovjetske Rusije in zatrjuje na podlagi tega, kar je videl, da je sovjetska Rusija vojaško in gospodarsko nepremagljiva. Vojaška njena moč se je pokazala na raznih bojiščih, kakor z uničenjem Kolčakovih najemniških tolp, Denikina, Judeniča itd., v zloni poljske ofenzive in zmagovitem protiranju rdeče armade. Vendar črpa Deslinieres svoje prepričanje o nepremagljivosti sovjetske Rusije tudi iz drugih virov. Organizirana Komunistična Stranka Rusije ima 650.000 članov, ki so vsi pripravljeni ali umreti ali zmagati. Vsi so prožeti s silnim duhom komunizma in trumoma vro tja, kjer je fronta v nevarnosti. Tem možem iz jekla in ognjeve eneržije slede milijoni drugih borcev, ki niso nič manj hrabri. Z ekonomskega stališča je poznano, da je v Rusiji dosti zaloga sufovin in živeža. Buržoazija sicer domneva, da je Rusija industrijalno uničena, toda to je velika zabloda. Res je, da Rusija industrijalno nikakor ni razvila in da je veliko delavcev na fronti, vendar je zadostuje skupina zmognih tehničnih delavcev, ki postavljajo nove delavnice in nove tvornice brez zunanje pomoči. Rusija potrebuje lokomotiv. V mirnem času je bilo v Putilovih tvornicah zaposlenih 40.000 delavcev, sedaj jih le 7.000—8.000. drugi so na fronti — vendar zgotove na mesec 7—8 velikanskih lokomotiv po ameriškem vzorcu z 2.700 konjskimi silami. Ko bo mir sklenjen, bodo Putilove tvornice izdelale na mesec 30 lokomotiv, za kar bo zadostovalo 3.000 delavcev. Druge delavnice bodo popravljale lokomotive. Vse kaže, da bo Rusija vzpostavila in povečala svojo industrijo brez tuje pomoči. Kjer bi se kapitalistična anarhija zastoj mučila, tam bo komunizem s pomočjo svojega organiziranega dela toliko produciral, da bo več kakor dovolj. Vse, kar je videl v Rusiji, mu je utrdilo prepričanje v končno zmago komunizma.

Iz komunistične Slovenije.

Javornik. Pri nas se je vršil v nedeljo 22. avgusta ob 3. uri popoldne javni shod Komunistične Stranke Jugoslavije. Navzočih je bilo precejšnje število delavcev in kajzarjev, udeležilo se je tudi precej žensk. Za predsedstvo je bil izvoljen S. Čuden, za zapisničarja S. Žagar. Ljudstvo je pazljivo sledilo izvajanjem s. govornikov. Prvi je govoril S. Klemenčič. Pojasnil je v daljšem govoru politični položaj, katerega smo preživeli in v katerem se nahajamo. Razložil nam je trpljenje našega malega kmeta in delavca v kapitalističnem družabnem sistemu. Poročal je dalje o ujedinjenju kapitalistov in o organizaciji buržoazije. Podlaga, na kateri so se ujedinili kapitalisti, ima ta smoter, da delavstvo razkropi, ker to mu je najboljši kapital, ako živi delavstvo raztreseno, v nevednosti in brez izobrazbe. Kdor pa hoče delavstvu ljudstvu dati vpogled, kje mu je iskati rešitve, namreč v Komunistični Stranki Jugoslavije, in mu hoče priboriti političnih pravic, ta je prevratnik države. Dalje je poročal sodrug Klemenčič o gospodarskem položaju. Kako so na umeten način znižali cene žitu lanskega pridelka kapitalisti v svojo korist, zato da jim je bilo možno po znižanih cenah pokupiti ves letošnji pridelek. Ko bo pridelek ves nakopičen v rokah veletrgovcev, se bodo cene žitu začele skokoma dvigati. Ta proces že opažamo. S. Klemenčič je priporočal navzočim s toplimi besedami, da naj si delavno ljudstvo samo pomaga s tem, da se združuje, organizira in izobrazuje ter si potem Komunistične Stranke Jugoslavije izvojuje svoje pravice. Delavstvo, ki se zbira po vseh delih sveta in ne samo v Jugoslaviji, se dviguje pod komunistično zastavo. Zato je naša dolžnost, da gremo v enotni stranki in v bratstvu v skupni boj za našo pravdo. Nadalje govoča S. Perdan o namenih kapitalizma, o obdavčenju kmeta in delavca, o ogromnih davkih, ki se nameravajo naložiti na rame že tako izžetemu proletarijatu. V prvi vrsti bode najbolj prizadet naš delavec in kmet. Dalje je razjasnil tajnosti visoke carine, ki nam povečava dragino in vse skrivnosti »socialne« politike, ki jo uganja naša buržoazija. Ako si svoj čas žel na orožne vaje, si dobival vsaj nekaj napitnine, žena je dobivala za vsaki dan tudi vsaj malo podpore, kaj pa danes? Ko odide mož na orožne vaje, zgubi z istim dnem službo, žena je prepuščena sama sebi. S tem zajde v bedo in pomanjkanje še v večji meri kot je bila, dokler je bil mož doma. Zapomnijo naj si vladni krogi, da je za komunistem najboljši agitator pomanjkanje in beda. Konečno poziva S. Košir navzoče, da naj marljivo naročajo in berejo časopise in brošure, ki jih izdaja komunistična stranka. Kajti iz njega se bodo naučili kovati najboljše orožje proti zatracem, ki nas morijo z današnjim družabnim sistemom. Člane pol. org. komunistične stranke pozivlja, da naj se še obilneje vdeležujejo sestankov in diskusij kakor doslej. — Ker se nihče več ne oglasi k besedi, se zaključil shod. Ljudstvo se je razšlo z željo, da bi se sešli še večkrat. Kaj več prihodnjič.

Hrastnik. Shoda se je vdeležilo čez 1000 ljudi. Poročilo prihodnjič.

Dopisi.

Žandarji I (Velenje). Tu se je vršil shod kmečko-delavske zveze, ki je sam po sebi bil zelo zanimiv. Govoril je g. Uratnik, ki je seveda udrihal čez komuniste, jim predbacival, da vodijo proletarijat pred bajonete. Ko mu je navzoči sodrug Bartulović, zaklical da je to laž, se je predsednik shoda g. Zalesnik zagrožil, da ga bode izročil žandarjem. Za g. Uratnikom je govoril sodr. Bartulović krog. pom. iz Ljubljane, ki je žel med govorom burno odobravanje, zbranimu delavstvu dokazal izdajalsko politiko socialpatrijotov in razložil potrebo ujedinjenja vsega proletarijata Jugoslavije. Ovrigel je vse laži, da so komunisti krivi zaloških dogodkov in obžaluje, da se teh sredstev poslužujejo tudi social-demokratje, ki dobro vedo, kdo je tisti, ki je delavstvo spravil na Zaloško cesto, rekel je tudi, da komunisti niso denuncijanti, tem tem manj pa da bi koga po nedolžnem obrekovali. Ali če gospodje social-patrijotje ne odnehajo s tem podlim obrekovanjem, da bo javno razkrinkal povzročitelje delavskih žrtev, ker ne gre, da tisti, ki je kriv dolži drug. Proti koncu je izrazil željo, da naj delavstvo čita in premišluje, pa naj potem odloči, kje je resnica. Z vzklikom: »Živela III. Internacionalna, živela komunistična stranka, živeli ujedinjeni proletarijat Jugoslavije!« je končal, na kar so se oglasilo burno pritrdjevanje in »živje!« kliči. Odgovarjal mu

je g. Uratnik, kateri je na čisto kratak način, češ to so laži, skušal naše rudarje za se obdržati. Sodruga Rinaldu iz Trbovelj pa pred. g. Zalesnik ni dal niti besede, ker se je očitno zbal, da bi delavci zvedeli še več lumparij. Interesantno pa je to, da ti gospodje vedno po žandarje pošiljajo, ali smatrajo delavsko organizacijo za policijsko stranko ali kaj. Na to bodo delavci sami odgovarjali, kakor so že na shodu samem s tem, da so po koncu govora s. Bartulovića večinoma zapustili zborovanje ter šli na cesto, kjer so v posameznih gručah obsojali teko početje svojih voditeljev. Okrog g. Zalesnika je še ostalo približno 90 oseb, dočim jih je čez 200 takoj odšlo. Značilno je to, da so gospodje social-patrijotje smatrali Velenje za svojo trdnjavo, ki pa se je, kakor se je pokazalo v nedeljo, že začela rušiti. Ker so videli, da proletarijat na Kranjskem ne trpi teh izdajalcev, so se ti ljudje z vso močjo vrgli na štajerski del. Ampak tudi tu izgubljajo zaupanje, ker so delavci spregledali in ne marajo imeti nič skupnega z žandarsko stranko. Dobro je rekel sodrug Bartulović, da če bi danes naš veliki Marks prišel, bi z bičem v roki podil voditelje »social. dem.« stranke, kakor je Kristus podil trgovce in verižnike iz templja, ko bi vedel, kako so njegov nauk popačili. Ali to bo proletarijat Velenja sam prav v kratkem naredil, ko bo še bolje spoznal te ljudi, ki bi radi na njegov račun sedeli v vladi, zato pa z mirno vestjo ključemo, ker vemo, da bo resnica zmagala: mi vstajamo in vas je strah.

Zabukovca. V mesecu majniku so se vršila za rudnik Zabukovca mezna pogajanja, katerih so se udeležili tukajšnji socialni patrijotje Uranjak, Tratar in Judac. Ti gospodje so bili polni hvale o velikanskem uspehu Mihatave »Unije«. Oglejmo si te »uspehe« natančneje!

Pred pogajanj:	Po pogajanjih:
Minimalna dnina K 23:40	25:00
doklada zaslužka » 1:10	5:60
otročja doklada » 1:00	2:45
draginjska » » 2:00	2:72

Torej za storjeni delavnik (Schlecht) za delavca in dva družinska člana 8 K 27 vin. več kakor pred uspehom. (Take »uspehe« dosega Čobalova »Unija«. Kjer pa se poteguje za rudarje naša delavska »zveza rudarskih delavcev«, tam pa stoji stvari malo drugače. V Srbiji je minimalni zaslužek 100 K na dan, v Bosni pa 56 kron brez raznih doklad in drugih udobnosti. Tudi živila so tam cenejša.)

Dobava živil znaša na mesec 2 kg več kakor pred uspehom. Pred uspehom se je dobivalo 2/3 bele moke in 1/3 krušne moke. Po uspehu 2/3 krušne in 1/3 bele moke. Krušna moka največkrat ni za rabo, tako da so delavci primorani boljše moko drugje kupovati. Meso in krompir se dobiva po isti ceni kakor pred uspehom. Pač pa se izplača naknadna diferenca, ako dobava teh živil aprovizaciji ni mogoča.

Meso je bilo določeno za rudarje že pred uspehom kg po 11 K. Rudarji smo isto plačevali po 18 do 24 K za kg, za kar se imamo zahvaliti edino le našemu zaupniku Uranjeku, ki ga je delavstvo poslalo v Velenje, da poižve ceno mesa, in je tukajšnje delavce potegnil, da je meso v Velenju po 18 K, kar pa ni odgovarjalo resnici.

Po uspehu je bila ta izvrstna aprovizacija odvzeta okrog 200 oseb. Tako je po tem velikanskem uspehu veliko rudarjev na slabšem kakor pred uspehom. Zahvaliti se imamo za to le g. zaupnikom.

Iz teh podatkov je razvidno, da je delavstvo v Zabukovci na slabšem kakor kje drugje.

Za obleke in obutev se pri tem rudniku sploh nič več ne skrbi, tako da bodemo kmalu nagi in bos. Pač pa dobijo zastopniki, kakor tudi pisarniško osebje in drugi državni nastavljeni pri rudniku razne protekcije, kakor n. pr. dovoz izvrstnega premoža zaupnikom, med tem ko si mora delavstvo svojo količino premoža (10 met. stotov na 4 mesece), med katerim se nahaja več kamenja kakor pa premoža, znositi domov, oziroma drugje plačevati voznike, kateri so pa na razpolago različnim protežirancem, kakor na pr. zaupnikom in par drugim »boljšim« osebom brezplačno.

Priporočamo novodošlemu g. komisarju, da te škandalozne razmere čimprej uredi, če ne bo delavstvo samo naredilo red in odpravilo z železno roko predpravice nekaterih »boljših« klečeplazcev.

Ravno tako pravice so dobivali ti elementi pri razdejevanju blaga, rudarjem so pa žugali, da kdor ne bo trobil v njihov rog, ne

dobi blaga za obleke. Tako delujejo pri nas zastopniki delavstva.

V kratkem pride čas, ko se boče trpeče delavstvo oglasilo in reklo: »Svaka sila do vremena!«

V naš kraj je prišel neki g. komisar, po imenu Lipožič; misleč, da bo pri nas ugajal z delavstvom čisto po svojem čudnem sistemu. Odrtol je že od vlade dovoljen deputatni premož, najprej samskim delavcem, kateri si kuhajo sami; sedaj naj si samci kuhajo jed na solnco. Tako je tudi oženjenim pritrgal, namesto vsaki mesec 5 met. stotov, dobijo na vsake 4 mesece 10 met. stotov. Tudi se je preskrbelo, da morajo delavci plačevati penzije za otroke in mrtve svoje žene, katere že zdavnaj trahnijo v mrzli zemlji. Torej tudi na ta način se nam odtrguje naš zaslužek. K temu prijatelju delavstva se je pridružil neki paznik, Burnik po imenu, kateri besni nad delavstvom kakor divja zver. Bega brezumno iz ednega konca v drugi ter ponedolžnem šikanira tukajšnje delavce. A tudi za tega možakarja bo prišel čas, da se mu ne bo več ljubilo ugajati svojih nesramnih burk z delavci.

Delavci iz Zabukovce, odprite vendar oči in ne pustite se zatirati od raznovrstnih elementov, katerim je vaš blagor deveta briga, samo da zadovoljujejo svojo častihlepnost, oziroma svojo mošnjo in so se izvolili sami za vaše zaupnike. Teh škodljivcev delavstva se moramo iznebiti.

Vaša edina rešiteljica je komunistična stranka, katere se bori vedno dosledno za naše interese. Pogledjmo plače, na jugu so veliko večje kakor pri nas. Rudarji v Tuzli so dosegli 100% povišanje plače. Kovinarji služijo 180 do 200 K. Borila se je za njih komunistična stranka in ujedinjene strokovne organizacije s prav kratkimi in uspešnimi stavkami.

Obrnimo hrbet socialnim izdajalcem, kateri nas vodijo že leta za nos. Pokažimo, da smo zavedni delavci, kateri se ne dajo več slepit od teh temnih elementov.

S komunističnim pozdravom
več zavednih rudarjev v Zabukovci.

Jesenice. Kar smo že dolgo prerokovali, to se je tudi uresničilo, in sicer so se sami izdali in razkrinkali potuhneni Zvezarji in drugi Ober-narodnjaki. Stvar naj služi javnosti v premišljevanje in razsodbo:

Spominjamo se še na čase v letu 1918 in 1919 po polomu Avstrije, kaj se je godilo na Koroškem po zaslugi slovenskih in nemških narodnjakov.

Takoj po polomu smo imeli še nekoliko tednov srečen medsebojni promet z drugimi državami, ali to je bilo narodnjakom preveč radi tega, ker so čutili, da pride uboga delavska para preveč v medsebojne stike in se hoče pogovoriti, kako da si v bodoče zasiguro boljše življenje in prijateljstvo. Imamo pa mnogo takih, ki so imeli največ dobička od polomije ter so toliko nagrabili po nepoštenih potih, da se nam bodo smejali celo življenje; med tiste ljudi spada tudi nekoliko okroglih trebuščkov socialpatrijotov.

Spominjamo se še na čase meseca maja 1919, kaj so naši narodnjaki počenjali s socialisti, sedanji komunisti. Ti so jim bili vse, samo ljudje ne. Nas in Korošce so hoteli spraviti kar na vislice, ali pa vsaj za večne čase zapreti. Kamor se je pošten socialist zganil ali pa samo zinil kaj takega, da bi bili narodnjaki razkrinkani, že smo bili izdajalci domovine in brezdomovinci.

Sedaj pa spregovorimo par besed o tem, kaj ti gospodje sedaj počenjajo, ko se je nekoliko dni odprla meja v Celovec in Beljak. Ti ljudje, ki so povsod preganjali vsako nemško besedo, razni zvezarji in obnarodnjakarji O. in H., hodijo sedaj v Celovec in tako pridno nemčurijo, da je kaj. Nedavno so zbirali prostovoljce proti istim »sovražnikom«, h katerim hodijo sedaj prilizjeno kupovat po ceni blaga. Kako je po ceni njihov narodnjaštvo!

Tudi se ti ljudje pridno izogibajo carini. Ko pride vlak iz Celovca preko Karavank na Hrušico, začno z vlaka od Hrušice proti Jesenicam kupljene stvari ven frčati in jih tisti poberejo, ki so v sporazumu s poštenjaki. Kako se lahko javne organe golvufa ali ne?

Ti poštenjakovi narodnjaki znajo pa še drugo umetnost. Ako prinesejo carini podvrženo blago, grede lepo v restavracijo g. O. in tam v kuhinjo in iz kuhinje na cesto. Tako moraš ravnati, potem si pa že »pošten Jugoslovan«.

G. narodnjake vprašamo, kako se kaj sedaj počutijo, ko se rede od mednarodnosti? To, kar ste dosedaj pokazali, je za vas neizbrisljiv dokument. Zapomnite si, da imate opraviti s poštenimi ljudmi in to so komunisti, ki vas ne bodo izpustili izpred oči,

dokler ne boste pripoznali, da imamo prav, če se grešnike razkrinka in da imamo prav, ako govorimo, da je treba med vsemi narodi ljubezni. Kar je nepošteno, hočemo pa mi skrbeti, da se bo iztrebilo ali pa poboljšalo, da bomo prijatelji. Delali bomo toliko časa, da bode poštenost tudi enkrat prišla v veljavo.

Vam pa, ako ne boste bolj lagali kot dosedaj, rade volje odpustimo, ker smo prepričani, da se grešniki spokore. Uvideli ste pa tudi sami, da ima laž kratke noge.

Denite krinke raz obraz in razširjate rajše luč poštenosti in ljubezni. To hoče komunistem, brez katerega vam ne bo mogoče dolgo živeti. Ura pravice in proletarske zmage ni več daleč. Ko bode pa pravica in poštenost zmagala, potem bodo tudi vsi nepoštenjakoviči dajali račun, katerega se tako hudo boje.

Poltedenski pregled.

Obćinske volitve v Srbiji. Doslej je naša stranka dobila večino v 42 občinah. Zmagali smo v vseh večjih mestih, osvojili smo prestolico države rdeči Belgrad, in kmetih smo zmagali povsod, kjer smo postavili kandidatno listo.

Ustavodajna skupščina. Novi minister za Konstituanto Lazar Marković je izjavil, da se razpiše volitve za Konstituanto za 28. novembra t. l.

Obćinske volitve v Sloveniji hočejo liberalci predložiti za drugo leto. Pravijo, da naše ljudstvo še ni zrelo za to, da bi moglo razsojati o dobrih in slabih lastnostih liberalcev in klerikalcev. Zato mu hočejo zamahati usta. Zlasti so demokrati proti temu, da bi glasovale ženske. Tudi klerikalce veseli, da se preloži ljudska obsodba, ki bo enako neusmiljena proti enim kakor proti drugim.

Rusko-poljska vojna. (Moskva 26. avg.) Pri Lomži in Bialystoku se boji nadaljujejo. Pri Brestu Litovskem smo zasedli nekaj krajev. Pri Cholmu lokalni boji. V Galiciji smo prekoračili Gnilo Lipo. Zaplenili smo 14 vlakov z 18 lokomotivami. Na Krimu smo potisnili sovražnika po trdovratnih bojih jugovzhodno od Chersona. Pri Orchovsku vedno hušji boji. — Poljaki katerim se je posrečilo potisniti ruske čete od Varšave do Bresta Litovskega, sedaj na enkrat zahevajo na vse večji odpor. Rusi dobivajo nova pojačenja. Pri Mlavi so že imeli uspeh in so prebili poljski obroč. Prišlo bo do nove ofenzive rdečih čet, ki utegne postati za poljsko belo armado katastrofalna. — V Minsku Poljaki namenoma zavlačujejo mirovna pogajanja.

Minister Korošec odstopi v kratkem. Tako pišejo liberalni listi. Dobil je politično influenco radi popolnega poloma v svoji prometni politiki. S preganjanjem najposobnejših železničarjev in z blaznim povišanjem tarifov se seveda ne da zboljšati prometa. S tem postopanjem se kvečjemu dobi — politična naduha.

Ofenzivo proti Arnavtom je začel general Krsta Smiljanovič. »Radničke Novine« objavljajo dokumente, iz katerih se jasno vidi, da se tu gre za imperijalistično vojno z namenom, da se zasede severna Albanija.

Iz stranke.

Vsem kraj. polit. organizacijam Komunistične Stranke Jugoslavije v Sloveniji. Krajevne organizacije in zaupništva naj skličejo sestanke svojih članov z dnevnim redom: 1. Naloge pokr. Strankinega Sveta. 2. Volitev zastopnikov v pokr. Strankin Svet, ki se vrši dne 5. septembra v Ljubljani. Zaupništva in manjše organizacije, ki ne morejo same plačati stroške za delegate, dobijo del stroškov povrnjenih od centrale. Vse organizacije in zaupništva naj pravčasno naznanijo število in imena delegatov, da se poskrbi za prehrano in eventualno za prenočišče.

Nove izkaznice in znamke so gotove. Zaupniki, podlagajniki in blagajniki naj t a k o j poberejo od vseh članov stare izkaznice ter naj jih izročijo tajniku oziroma odboru krajevne politične organizacije. Nove znamke so po štiri kr. Vplačevanje novega prispevka (4 K) se začne z mesecem septembrom. Če je član plačal za junij, julij, avgust po 1 K, se v okviru 6, 7, 8, ki je v novi izkaznici napiše plačano. Članom,

Staroznana gostilna

DRAŠČEK

Vodmat, Bohoričeva ul. 9.

ki so plačali za celo leto po 1 K mesečno, se pilepi na izkaznico samo ena znamka za 9. mesec, a v 10, 11. in 12. okvirju se napiše: plačal po 1 krono, tako da bo pozneje samo doplačeval 3 krone vsaki mesec. — Pod napisom: krajev. pol. org. naj vsaka organizacija pritisne svojo štampiljo. Podpiše izkaznico l a s t o r o č n o predsednik in tajnik. Vsaka kraj. pol. organizacija numerira izkaznice počemši z št. 1. Izkaznice in znamke se razpošljejo še ta teden.

Mladinski dan. Centralno tajništvo Komunistične Stranke Jugoslavije poziva s posebno okrožnico vse strankine organizacije, da s svoje strani store vse, da se 5. septembra, ki je določen kot mladinski komunistični dan po celem svetu, prouči tudi v Jugoslaviji, kar najsvečanejšo in najuspešnejšo. »Proletarska mladina je«, tako pravi okrožnica, naš najzvestejši in najboljši zaveznik v svetovnem boju med Delom in kapitalom, ona je nosilec bodočnosti, ona je eden bodočih tvorcev komunistične družbe... Zato, pomagajmo jim, ker tudi oni pomagajo proletarijatu v boju za Komunistem. Živeli naši mladi sodrugri! Živela Komunistična Mladinska Internacionala!«

Belgrad, 18. avgusta 1920.

Centralno tajništvo K. S. J.

Bolgarski ujetniki. Centralno tajništvo K. S. J. poziva vse svoje organizacije v Jugoslaviji, da mu nemudoma javijo število in življenske razmere vseh bolgarskih ujetnikov, ki še niso spuščeni iz ujetništva. **C. T. K. S. J. Shod v Mostah** se vrši v soboto, 28. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni »Pod Lipo«. Dnevni red: Politični položaj in naša stranka.

Ven z našimi sodrugri iz celjskih zaporov! Dočim je se drugod amnestija že izpeljala, drži le še celjsko okrožno sodišče naše sodruga v zaporu in sicer brez vsake podlage. Ali so se metode mariborskega paše Senekoviča vpejale tudi v Celju? Zahtevamo, da se sodrugi takoj izpuste iz ječe!

Razno.

Zastopnik »delavskih« in kapitalističnih interesov je ta prelubi »Naprej«. Kdor ne verjame v to sladko poroko med delavstvom in podjetniki, ki so jo blagoslovili »Naprejevi« mežnarji, naj vzame v roke št. 194. in 195. tega lepega lista. V št. 194. stoji na 3. strani notica »usnjarski delavci pozor!«, ki se glasi:

Usnjarski delavci, pozor! Meščanski časopis prinašajo oglas velemlonarja Jakila, lastnika nebrot hiš, graščin, tovarn in lastnika premožnika ter tovarne usnja v Karlovcu, v tovarni usnja so stoli delavci v stavko radi prenizkih plač, ki jih ta tovarnar plačuje. Sedaj pa lovi po meščanskih listih stavkokaze. Noben pošten in zaveden usnjarski delavec naj ne gre na ta lim. Delavski časopisi naj okolice ponatisnejo.

V št. 195. pa prinaša isti »delavsko-meščanski« »Naprej« naslednji inserat:

2 kožarska pomočnika, večča špaltanja (Bandmesser Spaltmaschine) in 2 večča posluževanja stroja za rezati meso (Entschleifmaschine), kakor tudi več kožarskih pomočnikov, vajenih dela pri apnu in obdelovanju (Zurichtung), se sprejmejo. Ponudbe na; Tvornicu koža i cipela A. Jakil, d. d. Karlova.

»Večerni list« ima lepega bratca za združevanje delavcev s podjetniki v imenu ljubega profita.

Delavska požrtvovalnost. V Bolonji na Laškem je delavstvo sklenilo na orjaškem shodu, da daruje plačo enega dne za ustanovitve socialističnega dnevnika. Kdaj bomo posnemali ml tamošnje delavce?

ŠTAMPILJE
 Katalog franko.

Anton Černe
 Ljubljana, Dverni trg št. 1.

Damske klobuke najnovejšo modo ima po jako nizkih cenah v zaletlogi in sprejme stare damske in moške v preoblikovanje letošnjih modelov, tudi čiščenje in barvanje Dunajska cesta št. 9.

J. Stemberger, II. nadstropje, dviročje. Želim vstopiti v tiskarno kot začelnik, in sicer najraje kje v Ljubljani. Star sem 25 let. V slučaju sprejema v Ljubljani imam že pripravljeno stanovanje. Cenj. ponudbe se prosil pod »Samouk«, Letuš, p. Rečica ob Paki.

priporoča se cenjenemu občinstvu,
 - delavstvu, zlasti železničarjem. -
 Kegljšče. - Lep prostor za balinane.
 - Dobra kuhinja. - Pristna vina.